

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/68/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712200361
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712200361.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a sudcov JUDr. Olgy Belkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľky: K. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom K. K., ul. X. č. XXX/XX, zastúpená splnomocneným zástupcom JUDr. Romanom Juríkom, advokátom, so sídlom B., ul. J. č. XX, proti odporcovi: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, ul. Teplická č. 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpený splnomocneným zástupcom In Medias Res, s. r. o., so sídlom Trnava, ul. Sladovnícka č. 13, IČO: 36 863 351, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, ul. Važecká č. 16, IČO: 42 176 789, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a ochranu práv spotrebiteľa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9C/2/2012-141 zo dňa 25. októbra 2012, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II., III. **p o t v r d z u j e .**

Výrok IV. odvolaním nenapadnutý, zostáva **n e d o t k n u t ý .**

O trovách odvolacieho konania **r o z h o d n e** súd prvého stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudok okresný súd:

I. Určil, že úverová zmluva č. 4009094152 uzatvorená dňa 22. 09. 2010 medzi navrhovateľkou a odporcom je neplatná.

II. Určil, že úverová zmluva č. 4103008409 uzatvorená dňa 03.03.2011 medzi navrhovateľkou a odporcom je neplatná.

III. Určil, že z dôvodu neprijateľnosti sú neplatné zmluvné podmienky uvedené úverovej zmluve č. 4009094152 uzatvorenej dňa 22. 09. 2010 medzi navrhovateľkou a odporcom a v úverovej zmluve č. 4103008409 uzatvorenej dňa 03. 03. 2011 medzi navrhovateľkou a odporcom podľa, ktorých:

„Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a. s., (ďalej iba spoločnosť) sa rozhodli tak, že ak sa klient oneskorí so splácaním úveru, je spoločnosť oprávnená požadovať, aby klientovi vykonával platca jeho mzdy (ďalej iba zamestnávateľ) mesačnú zrážku zo mzdy vo výške dvojnásobku pravidelnej mesačnej splátky, stanovenej v tejto Úverovej zmluve, maximálne však vo výške, ktorú pripúšťajú platné právne predpisy, a to až do uhradenia dlžných splátok úveru.“

„Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I., čiže Zmluvu o RÚ I., a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v Hlave 8 a 9. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o RÚ I vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I, prostredníctvom Úverovej karty za podmienok stanovených v Hlave 8, 9.,10., a 11. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia ,a.s. Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., podpisom tejto Úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí

revolvingového úveru II, čiže Zmluvu o RÚ II., a to s úverovým rámcem a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v Hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o RÚ II. vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru II, prostredníctvom Kreditnej karty za podmienok stanovených v Hlave 12. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s.“

„Neuvedenie správneho variabilného symbolu na poštových poukázkach alebo na príkaze na úhradu je považované ako neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami.“

„Klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade že: a) klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok ... c) klient porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ., d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta.“

„V prípade vzniku akejkoľvek zo skutočností uvedených pod písm. a./, b./, c./, § 3 Hlavy 6, ak je jej dôsledkom vznik povinnosti klienta uhradiť spoločnosti celý poskytnutý úver, je klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku, čiže čiastku, na ktorú by spoločnosti vznikol z titulu úveru nárok, ak by bol úver riadne splácaný v dohodnutých splátkach.“

„Spoločnosť je oprávnená meniť výšku základnej úrokovej sadzby a RPMN v závislosti na vývoji úrokovej sadzby úverov na medzibankovom trhu v SR s tým, že je povinná klientovi zmenu základnej úrokovej sadzby bezodkladne oznámiť. V prípade zmeny sadzobníka poplatkov a odmien podľa ustanovenie tohto paragrafu neplatí ustanovenie § 5 Hlavy 9 týchto ÚP, t.j. spoločnosť nie je povinná oznámiť zmenu klientovi aspoň 30 dní vopred a klient nie je oprávnený ÚZ okamžite vypovedať.“

„V prípade omeškania s úhradou splátky úveru, prípadne splátky RÚ I. či RÚ II., alebo ich časti dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s ktorej úhradou je v omeškaní.“

„Zánik ÚZ nemá vplyv na platnosť zmlúv a iných právnych úkonov zabezpečujúcich záväzky z ÚZ, ktoré naďalej zabezpečujú pohľadávky spoločnosti vzniknuté na základe alebo v súvislosti s ÚZ alebo vzniknuté v dôsledku ukončenia ÚZ. Odstúpením od ÚZ nezaniká nárok spoločnosti na zaplatenie zmluvných pokút a poplatkov podľa ÚZ a ÚP, Metodickéj príručky a ďalších súvisiacich dokumentov, a to až do okamihu uhradenia všetkých záväzkov klienta, ktoré mu vyplývajú z ÚZ. Obsah tohto ustanovenia platí aj pre Zmluvu o RÚ I. a zmluvu o RÚ II. „

„Klient vyhlasuje, že predlžuje premlčaciu dobu všetkých práv, ktoré vznikli spoločnosti v súvislosti s uzatvorením ÚZ, ÚP, Zmluvy o RÚ I. a Zmluvy o RÚ II., najmä právo na vrátenie úveru alebo RÚ I., RÚ II., právo na úhradu príslušenstva a zmluvných pokút, prípadne práva, ktoré jej vznikli v dôsledku skončenia záväzkového vzťahu z tejto ÚZ, Zmluvy o RÚ I. alebo Zmluvy o RÚ II. a to na dobu 10-tich rokov odo dňa, kedy premlčacia lehota začala po prvý raz plynúť.“

„V priebehu trvania tohto záväzkového vzťahu môže spoločnosť za osobitných výhodných podmienok, oproti iným klientom bez vernostného identifikačného čísla ponúknuť klientovi úverové produkty alebo iné produkty a služby poskytované klientom, a to na základe zmlúv uzatvorených v jednotlivých prípadoch medzi spoločnosťou a klientom. Uvedený súhlas klienta v citovanom rozsahu sa rovnako vzťahuje aj na oslovenie klienta spoločnosťou telefonicky, prostredníctvom GSM technológií a internetu. Klient sa zároveň zaväzuje, že akékoľvek zmeny, týkajúce sa jeho účastníckych telefónnych staníc v pevnej alebo mobilnej sieti, vždy bezodkladne oznámi spoločnosti. Za trvania záväzkového vzťahu je spoločnosť oprávnená používať a spracovávať osobné údaje klienta v rozsahu a za podmienok tak, ako je uvedené v Hlave 14 § 14 týchto ÚP. Vzhľadom na to, podpisom na tejto zmluve klient zároveň dáva súhlas na takéto použitie a spracovanie jeho osobných údajov za trvania záväzkového vzťahu z právneho dôvodu VIČ. Klient zároveň súhlasí, aby jeho telefonický rozhovor so spoločnosťou podľa § 15 tohto ustanovenia bol spoločnosťou nahratý a zaznamenaný a to za účelom ochrany práv spoločnosti.“

„Zmluvné strany sa dohodli, že majetkové spory, vzniknuté z tejto zmluvy alebo v súvislosti s ňou budú rozhodované jediným rozhodcom. Jediný rozhodca bude určený JUDr. Radimom Kuchtom narodeným XX.XX.XXXX, so sídlom Q. XXXX, XXX XX O., a to zo Zoznamu rozhodcov, vedeného JUDr. Radimom Kuchtom, ktorý je v Zozname rozhodcov tiež uvedený a je teda oprávnený určiť za rozhodcu sám seba. JUDr. Radim Kuchta je oprávnený bez súhlasu strán meniť svoje sídlo v takom prípade nie je potrebné uzatvárať dodatok k rozhodcovskej doložke. JUDr. Radim Kuchta je však povinný prípadnú zmenu sídla zverejniť bez zbytočného odkladu na nižšie uvedenej internetovej stránke. Osoba rozhodujúca o námietkach proti rozhodcovi, resp. spôsob jej určenia je uvedený v nižšie uvedených Rozhodcovských pravidlách.“

„Obe zmluvné strany berú na vedomie, že rozhodcovské konanie je neverejné, spravidla iba písomné a že ak sa nevyjadrí žalovaný do siedmich kalendárnych dní odo dňa, keď mu bola doručená žaloba, sú skutočnosti vyjadrené v žalobe považované za nesporné.“

„Pre prípad, že by JUDr. Radim Kuchta z vážnych dôvodov nemohol jediného rozhodcu určiť, určí jediného rozhodcu zo Zoznamu rozhodcov žalobca.“

V ostatnej časti návrh navrhovateľky zamietol. O trovách konania si vymienil rozhodnúť po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Rozhodnutie odôvodnil vykonaným dokazovaním, z ktorého mal preukázané, že navrhovateľka a odporca uzatvorili dňa 22. 09. 2010 úverovú zmluvu č. 4009094152 a dňa 03. 03. 2011 úverovú zmluvu č. 4103008409, na základe ktorých navrhovateľke boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000 eur (zmluva č. 4009094152) a vo výške 950 eur (zmluva č. 4103008409). Odporcovi ku dňu podania návrhu na začatie konania uhradila navrhovateľka sumu 2.000 eur titulom zmluvy č. 4009094152 a sumu 313,60 eur titulom zmluvy č. 4103008409.

Zistený skutkový stav súd posúdil tak, že navrhovateľ je spotrebiteľom, a to v zmysle § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a odporca je dodávateľ, a to v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Predmetné zmluvy okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľské, v zmysle § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka.

Uviedol, že navrhovateľka sa domáha určenia neplatnosti úverových zmlúv, ktoré uzavrela s odporcom. V danom prípade sa jedná o určovaciu žalobu, kedy je navrhovateľka povinná preukázať naliehavý právny záujem.

Konštatoval v súlade so súdnou praxou, že za určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) sa považuje aj žaloba o neplatnosť právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určenie neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia, pričom v tomto smere poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/224/2008.

Poukázal na to, že pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O. s. p., umožňujúcich riešenie právneho vzťahu súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev, v nie poslednom rade i domáca právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty; ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. V tomto smere poukázal na Uznesenie NS SR č. 1MCdo 1/2009.

Vzhľadom na uvedené mal okresný súd za to, že navrhovateľka ako slabšia strana zmluvného vzťahu v tomto prípade má právo domáhať sa vyslovenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy, čím dosiahne istejšie postavenie v tom, aká je skutočná výška dlhu, práve v prípade ako je tento, keď navrhovateľka vyjadrila niekoľkokrát ochotu plniť svoj dlh voči odporcovi, jeho existenciu uznáva, pričom má závažné výhrady voči jeho výške. V prípade, že by súd rozhodol o neplatnosti oboch týchto zmlúv, navrhovateľka má dostatočný podklad na to, aby plnila svoj dlh v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a odporcovi by vrátila to, čo jej on poskytol bez ďalších sankcií v akejkoľvek podobe. V prejednávanej príhode by sa tak prinajmenšom úplne a bez ďalšieho vyjasnil vzťah navrhovateľky a odporcu z úverovej zmluvy č. 4009094152, ktorá bola splatená v rozsahu poskytnutých finančných prostriedkov, čím by kontaktovanie odporcu výzvami, ktoré navrhovateľka predložila, bolo neoprávnené a odporcom po prijatí záveru o neplatnosti zmluvy aj nevymáhateľné. Súd preto prijal záver o tom, že naliehavý právny záujem navrhovateľky je v prejednávanej veci daný.

Následne súd predložené spotrebiteľské zmluvy preskúmal podľa ustanovení § 53 ods. 1, § 53 ods. 4, § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Predmetné úverové zmluvy obsahovali množstvo ustanovení, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto súd určil, že sú neplatné z dôvodu neprijateľnosti a tieto výslovne uviedol vo výroku tohto rozsudku, podľa ustanovenia § 153 ods.4 O. s. p.

Súd na prejednávanej príhode aplikoval § 41 O. s. p. v jeho eurokonformnom výklade s čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Konštatoval, že čl. 6 je kogentným ustanovením (rozsudky Európskeho súdneho dvora ASTURCOM, MOSTAZA CLARO),

ktoré požaduje, aby spotrebiteľa nezaväzovala zmluva ako celok v kontexte ochrany spotrebiteľa pred používaním nekalých zmluvných podmienok.

Poukázal na to, že predmetné úverové zmluvy sú neplatné ako celok nakoľko sa priečia dobrým mravom aj podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa názoru súdu už len drobné písmo použité v zmluve a v úverových podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, ktoré písmo má za následok, že aj súd musel použiť optickú pomôcku, aby vôbec sa oboznámil s jej obsahom, prekračuje mieru únosnosti, mieru slušnosti, ohľaduplnosti a podľa názoru súdu je použité zo strany odporcu výlučne s cieľom doslovné „odradiť“ spotrebiteľa, aby sa vôbec riadne oboznámil s jej obsahom využívajúc jeho slabšie postavenie.

Rozpor s dobrými mravmi súd videl aj v samotnom obsahu úverových podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmlúv, pretože tieto obsahovali neprimerané veľké množstvo neprijateľných podmienok.

Aj preto súd určil, že predmetné úverové zmluvy sú neplatné ako celok pre hrubý rozpor s dobrými mravmi.

Navrhovateľka si uplatnila aj právo na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 Eur. V tejto časti bol návrh navrhovateľky zo strany súdu zamietnutý, aj keď ustanovenia úverovej zmluvy boli v uvedenom rozsahu v rozpore so slovenským či európskym právom. V odôvodnení súd uviedol, že k uzavretiu zmluvného vzťahu nikto navrhovateľku nenútil, peniaze jej boli zo strany odporcu poskytnuté a tieto navrhovateľka minula pre osobné potreby. Znenie zmluvy začala namietat až keď sa dostala do finančnej tiesne, ktorá sama o sebe nie je dôvodom pre neplatnosť zmluvy. Je irelevantné, či jej niekto poradil alebo nie. Za vznik zmluvného vzťahu je teda zodpovedná aj ona, pričom v prípade, že by si od nej odporca vymáhal neprijateľné plnenia, by sa mala právo brániť na súde, k tomu však zatiaľ nedošlo. To, že veriteľ kontaktuje svojho dlžníka za účelom domáhania sa plnenia svojej pohľadávky je jeho právom, a preto vznik ujmy navrhovateľka súdu nepreukázala.

O trovách konania uviedol, že rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I., II., III. podal odvolanie odporca. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch I., II. zmenil a návrh navrhovateľky zamietol, rozsudok vo výroku III, zrušil a konanie zastavil.

Namietal, že sú v otázke naliehavého právneho záujmu zaujal rozporuplné stanovisko, že navrhovateľka ako slabšia strana zmluvného vzťahu v tomto prípade má právo sa domáhať vyslovenia neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy, čím dosiahne „istejšie“ postavenie v tom, aká je skutočná výška jej dlhu a to i vtedy, keď sama navrhovateľka vyjadrila niekoľkokrát ochotu plniť svoj dlh voči odporcovi, jeho existenciu v súčasnosti uznáva, pričom má závažné výhrady voči jeho výške.

V prípade, že by súd rozhodol o neplatnosti oboch týchto zmlúv, navrhovateľka bude mať podľa názoru súdu dostatočný podklad na to, aby plnila svoj dlh v zmysle ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a odporcovi by vrátila to, čo jej on poskytol bez ďalších sankcií v akejkoľvek podobe. V prejednávanej príhode by sa tak prinajmenšom úplne a bez ďalšieho vyjasnil vzťah z úverovej zmluvy č. 4009094152, ktorá bola vraj splatená v rozsahu poskytnutých finančných prostriedkov nie je známe, na základe čoho dospel súd k tomuto záveru, keďže navrhovateľka v priebehu tohto konania žiadnym predloženým dôkazom túto skutočnosť nepreukázala.

Súd na základe týchto nepodložených tvrdení prijal záver o tom, že naliehavý právny záujem navrhovateľky je v prejednávanej veci daný a v podstate tak minimálne vo vzťahu k úverovej zmluve č. 4103008409 uzatvorenej dňa 03. 03. 2011 vedome ustálil z pozície nezávislého súdu „zákonné“ bezdôvodné obohatenie na strane navrhovateľky, ktorá, ako vyplýva z jej výslovného Oznamenia o podaní žaloby adresovanej odporcovi zo dňa 09. 01. 2012 a rovnako samotnej Žaloby zo dňa 09. 01. 2012, bude ďalej riadne splácať zvyšok jej poskytnutého úveru vo výške 950 eur až do vyplatenia istiny. Tvrdil, že do dnešného dňa nevyplatila odporcovi ani len 1/3-inu z tejto sumy (nehovoriac o zákonne dojednaných úrokoch a ďalšieho príslušenstva, s ktorými pri podpise úverovej zmluvy vyslovila jednoznačný súhlas).

Navrhovateľka sama uviedla dňa 13. 06. 2012, že podmienky, ktoré boli pri uzatváraní úverovej zmluvy v súvislosti s poskytnutím úveru, považovala za primerané, citujem: „nezvyknem podpisovať dokumenty, ktorým by som nerozumela“, pričom ďalej na otázku právneho zástupcu odporcu odpovedala, citujem: „údaje, ktoré boli uvedené vo formulári som považovala za zrozumiteľné a preto som ich podpísala“.

Navrhovateľku nikto, ako uviedla, do výberu finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty nenútil (výpoveď na pojednávaní dňa 13. 06. 2012), nebola obmedzená na právnej spôsobilosti, pričom tieto peniaze skutočne vybrala a minula pre vlastnú potrebu, doposiaľ ich vedome v celom rozsahu

nesplatila a priznala, že bola ešte pred prvým výberom prostredníctvom úverovej karty v priamom telefonickom kontakte s pracovníkmi odporcu, ktorí jej vysvetlili za akých finančných podmienok si peniaze môže vyberať, aké budú príslušné úroky, prípadne ďalšie súvisiace poplatky. Navrhovateľka sama na pojednávaní dňa 13. 06. 2012 priznala, že si je vedomá svojho existujúceho záväzku voči odporcovi, a to vo výške nesplatennej istiny z úverovej zmluvy č. 4103008409 uzatvorenej dňa 03. 03. 2011 (poskytnutá istina úveru v sume 950 eur, doposiaľ podľa tvrdení navrhovateľky uhradená časť istiny v sume 313,60 eur): „...Nepopieram povinnosť záväzku...nebránila som sa, ani sa nebránim a ani sa nemienim vyhýbať tejto povinnosti... nie je splatená istina, ale ju v súčasnosti splácam...“.

Zdôraznil i to, že navrhovateľka priznala, že znenie zmluvy a teda jej požadovanú neplatnosť začala namietiť až v momente, keď sa dostala do finančnej tiesne, čo však samo o sebe objektívne nezakladá a ani zakladať nemôže neplatnosť riadne uzavretej úverovej zmluvy, resp. neprijateľnosť jej zmluvných podmienok (túto skutočnosť konštatuje i samotný súd na strane 25 napadnutého rozsudku).

Z vyššie uvedeného je zrejmou tá skutočnosť, že u samotnej navrhovateľky už v čase podávania predmetného návrhu na začatie konania jednoznačne absentoval naliehavý právny záujem na uvedenom „určení“ .

Z doposiaľ vykonaného dokazovania je preto zrejším, že navrhovateľka sa objektívne ani nemá akého plnenia od odporcu v tomto konaní domáhať, (sama je dlžná podľa jej vyjadrení cca viac ako 600 eur) a jej právne postavenie nie je a reálne ani nebolo konaním zo strany odporcu zneistené, či ohrozené. Práve naopak, odporca je v súčasnosti i podľa vyjadrení samotnej navrhovateľky jej oprávneným veriteľom, pričom však do dnešného dňa nepodnikol žiadne kroky zásadného charakteru (súdne, či exekučné konanie) smerujúce k vymoženiu jeho pohľadávky voči osobe navrhovateľky a práve naopak súd napadnutým rozhodnutím postavil odporcu do polohy „neoprávneného“ veriteľa, čo je však v rozpore s vykonaným dokazovaním a rovnako viacerými vyslovenými závermi zo strany súdu v tomto konaní.

S ohľadom na vyššie uvedené je teda nevyhnutným poukázať na preukázateľne zrejmu absenciu naliehavého právneho záujmu v tomto konaní zo strany navrhovateľky na určení platnosti, resp. neplatnosti dotknutých úverových zmlúv, minimálne však vo vzťahu k ÚZ č. 4003008409 zo dňa 03. 03. 2012, ktoré určenie v konečnom dôsledku zakladá v súčasnosti nezákonný stav vo vzťahu medzi účastníkmi konania a zbytočne potrebu ďalšieho súdneho konania vo veci vymáhania bezdôvodného obohatenia odporcom vzniknutého na strane navrhovateľky.

Poukázal najmä na to, že súd prvého stupňa išiel vo svojom rozhodnutí bez relevantného opodstatnenia extra petitum, keďže bez náležite vykonaného dokazovania dospel k neurčitým a nevykonateľným záverom, pričom si bol vedomý, že v prípade obdobného rozhodnutia týkajúceho sa prípadného určenia neprijateľnosti tých ktorých zmluvných podmienok bude nútený tieto podmienky jednotlivito špecifikovať a následne i samostatne odôvodniť, čo však nepochybne nevykonal

Tendenčnosť samotného rozhodnutia súdu možno pozorovať aj v tom kontexte, kedy súd podľa jeho vyjadrenia na daný prípad aplikoval § 41 O. s. p. v jeho eurokonformnom výklade s čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Uvedený záver súdu je účelovo vytrhnutý z kontextu.

Už v priebehu predmetného konania bol súdu kvôli objektívnosti rovnako predložený aktuálny a do značnej miery záväzný Rozsudok Súdneho dvora zo dňa 15.03.2012 X. a X., sp. zn. C-453/10.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Uviedla, že to čo vytyka odporca k obsahlemu odôvodneniu súdu, pozostávajúceho aj z vyjadrení oboch účastníkov konania, je čisto účelové, sledujúce jediný cieľ -spochybniť závery súdu, ktoré sú v jeho neprospech. Mala za to, že všetky tvrdenia žalovaného a jeho úvahy o právnom záujme sú irelevantné. Uvádzala, že nemala financie na právneho zástupcu, ktorý by jej poskytol náležitú právnu pomoc, kontaktovala Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktoré jej poskytlo adekvátnu právnu pomoc a rovnako sprostredkovalo právne zastúpenie prostredníctvom advokáta spolupracujúceho s daným združením. Až vďaka združeniu a právnemu zástupcovi, ktorí jej ozrejmili neprimeraný a protiprávny postup odporcu sa začala domáhať súdnou cestou svojich práv, keďže má za to, že už len samotným použitím neprimeraných zmluvných podmienok, nekalých a agresívnych obchodných praktík je jej postavenie zneistené a ohrozené.

Stanovisko k rozsudku Súdneho dvora zo dňa 15.03.2012 vo veci X. c/a X.- prípad C- 453/10 - rozsudok X. c/a X. proti SOS Financ, s. r. o. - z jeho záverov vyplýva, že nič nebráni tomu, aby súdy už podľa platnej právnej úpravy vyhovel žalobe a spotrebiteľské zmluvy ako celok vyhlásili za neplatné pre ich nemorálnosť a rozpor s dobými mravmi a so zákonom. V slovenskom právnom poriadku preto už dnes existuje prísnejšia právna úprava ako ustanovuje transponovaná Smernica Rady 93/13/EHS, a túto právnu úpravu reprezentuje § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa § 39 a podporne podľa § 53 ods. 1 a

ods. 5 má tak súd vždy ex offa posúdiť absolútnu neplatnosť právneho úkonu a tento za neplatný na návrh meritórne judikovať.

Mala za to, že dôvody neprijateľnosti jednotlivých zmluvných podmienok, boli dostatočne a podrobne ozrejmene, a to nielen v samotnom žalobnom návrhu, v jej písomnom vyjadrení, či ústnych prednesoch, ktoré zazneli na pojednávaniach, ale aj v samotnom rozhodnutí konajúceho súdu. Súd poskytol obidvom účastníkom konania dostatočný priestor na vyjadrenie sa, a to nielen formou písomných vyjadrení, ale aj prostredníctvom ústnych prednesoch na pojednávaniach a ďalšie prípadne písomné, či ústne vyjadrenia by už odporovali zásady hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania.

V tejto súvislosti odporcovi dala opakovane do pozornosti ex offa súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok, pretože v zmysle súdnych rozhodnutí OCEÁNO GRUPO EDITORIAL a ELISA MARIA MOSTAZA CLARO je nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ sám nepoukáže na neprijateľnú povahu zmluvnej podmienky. Prítom čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS je kogentným pravidlom postaveným na roveň pravidlám verejného poriadku (rozhodnutia SD EÚ ASTURCOM bod 52 a POHOTOVOSŤ bod 50). Judikát SD EÚ, a to rozsudok Godard, ktorý v jeho bode 61 hovorí, že súd má byť advokátom spotrebiteľa pri neprijateľnosti zmluvných podmienok. Toto pretavil zákonodarca aj do vnútroštátnych právnych predpisov, konkrétne § 153 ods. 3 a 4 OSP (ex offa kontrola zmluvných podmienok a ich neprijateľnosti). Možnosť vyjadrovať sa a preskúmať charakter zmluvných podmienok je nevyhnutné, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením.

V súvislosti o otázku neprijateľnosti zmluvných podmienok dala do pozornosti Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 18. októbra 2012, vo veci C 472/11 Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Csipai, Viktória Csipai.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podali včas účastníci konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci sa navrhovateľka domáhala voči odporcovi neplatnosti úverových zmlúv, ktoré uzatvorila dňa 22. 09. 2010 a 03. 03. 2011, na základe ktorých jej boli od odporcu poskytnuté finančné prostriedky vo výške 2.000 eur a vo výške 950 eur. Zároveň sa domáhala, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 500 eur ako primeraného finančného zadosťučinenia. Vo svojom návrhu uvádzala, že požiadala telefonicky odporcu ako spotrebiteľ o úver, na čo jej odporca zaslal na podpis úverovú zmluvu 22. 09. 2010 a ďalšiu 03. 03. 2011 v dvoch origináloch na dopísanie dátumu a podpisu. Súčasne jej boli zaslané štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a úverové podmienky v samostatnej brožúre. V tabuľke, ktorá bola súčasťou listu, boli uvedené v podrobnom rozpise jednotlivé položky, z ktorých pozostáva mesačná splátka úveru. V návrhu navrhovateľka tvrdila, že po bežnom preštudovaní týchto listín, keďže sa nachádzala v nepriaznivej finančnej situácii, podpísala uvedené úverové zmluvy a obratom ich zaslala odporcovi. V návrhu tvrdila, že odporca sa voči nej dopustil viacerých nekalých obchodných praktík. Vo vopred vyplnenej zmluve, ktorú poštou zaslal spolu so sprievodným listom jej uviedol interval RPMN pri prvej zmluve od 31,9 % do 35,4 % a pri druhej od 33,8 % do 35,4 % s tým, že si vynútil jej súhlas takýmto spôsobom uvedenia skutočnej RPMN, keď v poznámke uviedol: „...Presná hodnota RPMN závisí na dni poskytnutia úveru, klient súhlasí s tým, že presnú výšku RPMN mu spoločnosť oznámi po poskytnutí úveru...“. V návrhu poukazovala na to, že odporca v poznámke k ODS.40 použil to najdrobnejšie písmo, takmer žiaden odstup riadkov, čo sťažovalo čítanie. Bolo nemožné túto poznámku prečítať bez technickej pomôcky, lupy, pri vynaložení úsilia, ktoré možno bežne vyžadovať. Odporca v ods. 50 uviedol: „...Zdôrazňujem, že na vyplnenej a predtlačenej zmluve pod nápisom POISTENIE VÝDAVKOV v zátvorke (dobrovoľné)...“. Podľa navrhovateľky takéto poistenie nebolo dobrovoľné, keďže navrhovateľka ako spotrebiteľka nemala absolútne žiadnu možnosť prejavíť dobrovoľnosť a svoje rozhodnutie či i len vyznačením či s takýmto poistením súhlasí alebo nie. Následne v návrhu poukázala na ďalšie nekalé obchodné praktiky zo strany odporcu a považovala uzavreté úverové zmluvy za neplatné pre početné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, za neplatné podľa 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a rozsudkom zo dňa 25. 10. 2012 žalobnému návrhu navrhovateľky vyhovel, určil predmetné

úverové zmluvy za neplatné z dôvodu neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok, ktoré v zmysle ust. § 153 ods. 4 O. s. p. pojal do výrokovej časti rozsudku. Žalobu v časti, ktorou sa navrhovateľka domáhala zaplata sumy 500 eur ako nemajetkovej ujmy, zamietol.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O. s. p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O. s. p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. So všetkými skutočnosťami uvádzanými odvolateľom sa náležitým a presvedčivým spôsobom vyporiadal už prvostupňový súd, ktorého rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky kladené na zákonné rozhodnutie podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Inak povedané, prvostupňový súd sa dôsledne zaoberal so všetkými otázkami, ktoré boli v prejednávanej veci rozhodujúce vrátane tých, na ktoré poukázal odvolateľ.

Odvolanie odporcu považoval odvolací súd za nedôvodné. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu I. stupňa, ktorý určil neplatnosť zmlúv o úvere pre početné neprijateľné zmluvné podmienky. Mal za to, že obe zmluvy ako celok sú neplatné, lebo trpia vadami všetky články týchto zmlúv. Odvolací súd poukazuje na cieľ uvedený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Za dôležité odvolací súd tiež považuje hľadisko, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakt bez neplatných klauzúl. Pokiaľ ide o súdnu kontrolu zmluvných podmienok odvolací súd uvádza, že odporca sa mylí, pokiaľ považuje za typovú zmluvu iba všeobecné obchodné podmienky alebo zmluvu písanú drobným písmom, alebo ak na naplnenie individuálne dojednaných podmienok považuje skutočnosť, že na prečítanie návrhu zmluvy mal spotrebiteľ dostatok času. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenie rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení. Odvolací súd vyjadruje názor, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.). Z pohľadu nekalých obchodných praktík odvolací súd konštatuje, že faktická nerovnováha medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu pozíciu a úroveň informovanosti (rozsudok C-168/05 Mostaza Fláro bod 25) nie je odstránená len samotným dlhším časovým priestorom na preštudovanie zmluvy spotrebiteľom. V neposlednej miere je treba poukázať aj na tieseň, v ktorej sa navrhovateľka ocitla pri uzatváraní úverových zmlúv, a táto jej tieseň umocnila pozíciu odporcu ako veriteľa.

Odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne a ako také ho podľa ust. § 219 O. s. p. potvrdil.

Odvolaním nenapadnutá zostala výroková časť rozsudku, ktorou súd v zostávajúcej časti ohľadne uplatneného nároku 500 eur zo strany navrhovateľky návrh zamietol.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd I. stupňa podľa ust. § 224 ods. 4 O. s. p.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.